

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 -040/24-911
Podgorica, 19.08.2024. godine

PRAVILNIK
O POLITIČKOM OGLAŠAVANJU
U RADIJSKIM I TELEVIZIJSKIM PROGRAMIMA

Podgorica, avgust 2024. godine

Na osnovu člana 82 stav 4 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 19.08.2024. godine, je donio

PRAVILNIK O POLITIČKOM OGLAŠAVANJU U RADIJSKIM I TELEVIZIJSKIM PROGRAMIMA

Član 1.

Ovim Pravilnikom se bliže uređuju pravila političkog oglašavanja u toku izborne ili referendumске kampanje, u skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakonom o medijima („Sl. list CG“, br. 54/24), Zakona o nacionalnom javnom emiteru - Javnom medijskom servisu Crne Gore („Sl. list CG“, br. 60/24), Zakonom o izboru odbornika i poslanika („Sl. list RCG“, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, „Službeni list SRJ“, br. 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, „Sl. list CG“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), Pravilnikom o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 35/11) i Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 7/16, 08/19 i 51/24).

Član 2.

Izborna kampanja je period koji za podnosioca izborne liste ili kandidata započinje danom potvrđivanja izborne liste ili kandidature i završava se 24 sata prije dana održavanja izbora.

Izborna tišina je period koji započinje 24 sata prije dana održavanja izbora i traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Političko oglašavanje je oglašavanje, sa ili bez finansijske naknade, kojim se preporučuju aktivnosti, ideje ili stavovi podnosioca potvrđene izborne liste ili kandidata u toku izborne ili referendumске kampanje.

Nadležni organ javnog, komercijalnog ili neprofitnog emitera je organ emitera određen osnivačkim aktom, statutom ili drugim aktom emitera za donošenje pravila o političkom oglašavanju i/ili razmatranje prigovora na rad emitera u toku izbora.

Ostali izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju značenja definisana Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, članom 4. Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama i članom 4. Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

Svi izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3.

Političko oglašavanje se ostvaruje kao plaćeno ili besplatno.

Besplatno političko oglašavanje, u smislu ovog Pravilnika, obuhvata programske sadržaje ili njihove segmente posvećene informisanju o predizbornim aktivnostima ili predstavljanju izbornih lista ili kandidata i to:

- a) priloge i informacije, u okviru informativnog programa, koji se odnose na najave ili izvještaje sa promotivnih skupova, saopštenja, izvještaje sa konferencija za medije i druge priloge i izvještaje u kojima se u okviru informativnih emisija vrši direktno upućivanje na predizborne aktivnosti izbornih lista ili kandidata, njihove stavove ili mišljenja.
- b) najave i izvještaje sa promotivnih skupova koje javni emiteri emituju u oglasnim blokovima, proizvedeni od strane izbornih lista ili kandidata.
- c) debate, sučeljavanja, intervjui i druge posebne emisije, isključivo posvećene izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjem predstavnika izbornih lista ili kandidata.

Plaćeno političko oglašavanje, u smislu ovog Pravilnika, obuhvata:

- a) spotove izbornih lista i kandidata i druge vidovei političke komercijalne audiovizuelne komunikacije koji se emituju, uz finansijsku ili drugu nadoknadu, u posebnim oglasnim blokovima posvećenim političkom oglašavanju.
- b) sve oblike političkog oglašavanja koje je emiter označio da su vršeni uz finansijsku naknadu.

Političkim oglašavanjem se ne smatraju:

- a) informacije i prilozi koji se odnose na tehničke i servisne informacije vezane za tok izbornog postupka u kojima se vrši spominjanje izborne liste ili kandidata bez jasnog promotivnog upućivanja na njegove ili njene aktivnosti, stavove ili mišljenja,
- b) saopštenja, izjave i komentari različitih subjekata koji se odnose na tok izbornog procesa i ne mogu se povezati sa promotivnim aktivnostima izborne liste ili kandidata.

Član 4.

Političko oglašavanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno, na početku i na kraju, odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Izbori - Političko oglašavanje“, uz oznaku da li je besplatano ili plaćeno i bližu odrednicu na koje izbore se odnosi (predsjednički/parlamentarni/lokalni).

Ukoliko se program emituje na albanskom jeziku, političko oglašavanje mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem iz stava 1 ovog člana i na tom jeziku.

Oglasni sadržaji (audio ili video spotovi) izbornih lista i kandidata koji se emituju, sa ili bez finansijske ili druge nadoknade, ne mogu se emitovati:

- a) zajedno, odnosno u istom oglasnom bloku sa oglasima koje nemaju političku prirodu,
- b) tokom prikazivanja dnevnih informativnih emisija, posvećenih vijestima.

Član 5.

Javni emiter odnosno komercijalni ili neprofitni emiter, koji omogućava političko oglašavanje, mora usvojiti i učiniti javnim posebna pravila o političkom oglašavanju u toku izbornih ili refrendumskih kampanja.

Pravila iz stava 1 ovog člana:

- a) donosi nadležni organ javnog emitera odnosno osnivač komercijalnog ili neprofitnog emitera,
- b) odnose se na političko oglašavanje u okviru svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa za koje emiter ima izdato odobrenje za emitovanje.

Pravilima se utvrđuju oblici političkog oglašavanja, njihovo trajanje i raspoređivanje, kao i način odlučivanja o redoslijedu političkog oglašavanja u okviru programskih sadržaja iz st. 2 i 3 člana 3 ovog Pravilnika.

Emiteri su dužni da pravila iz stava 1 ovog člana:

- a) dostave Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) najkasnije deset dana od usvajanja ili njihove izmjene ili dopune,
- b) objave na svom veb sajtu.

Član 6.

Emiteri su dužni da Agenciji, najkasnije 10 dana od dana raspisivanja određenih izbora, dostave:

- a) pravila iz stav 1 član 5 ovog Pravilnika ili obavještenje da nije bilo izmjena već dostavljenih pravila
- b) programsku šemu sa označenim sadržajima od značaja za političko oglašavanje u toku te izborne kampanje, koji uključuju, ali se ne ograničavaju na:
 - o debate/sučeljavanja (direktno emitovanje ili repriza),
 - o intervjuje (direktno emitovanje ili repriza),
 - o blokove za plaćene ili besplatne najave skupova,
 - o blokove za plaćene ili besplatne izvještaje sa promotivnih skupova,
 - o blokove za plaćene ili besplatne političke oglase (spotove).

Emiteri su dužni da sve izmjene programske šeme iz stava 1 ovog člana dostave Agenciji, u što kraćem roku a ne kasnije od 24 časa.

Član 7.

Emiteri su dužni da vode evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za političko oglašavanje u toku izborne kampanje za određene izbore, koja uključuje sljedeće podatke:

- datum, vrijeme emitovanja, format/oblik/vrstu političkog oglašavanja i naziv sadržaja,
- da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju,
- ime izborne liste ili kandidata na koje se odnosi političko oglašavanje,
- neto vrijeme emitovanja,
- opis izbora na koje se odnosi političko oglašavanje (vrsta ili teritorijalnost).

Evidencija iz stava 1 ovog člana dostavlja se Agenciji svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu na adresu:

- putem elektronske pošte aem@aemcg.org, sa naznakom „Emitovano političko oglašavanje - naziv medija“.
- na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 1 – Evidencija političkog oglašavanja).

Izuzetno, ukoliko se istovremeno održava više izbora, emiter je dužan da Evidencijom iz stava 1 ovog člana obuhvati podatke o emitovanim programskim sadržajima od značaja za političko oglašavanje u toku svih izbornih kampanja za izbore koji se održavaju istog dana.

Član 8.

Zabranjeno je prikriveno političko oglašavanje.

Prikriveno političko oglašavanje, u smislu ovog Pravilnika, je predstavljanje riječima ili slikama imena, zaštitnog znaka, aktivnosti, stavova ili mišljenja izborne liste ili kandidata u radijskim i/ili televizijskim programima kad je cilj takvog predstavljanja političko oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom.

Prikrivenim političkim oglašavanjem će se smatrati:

- a) izvještavanje o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, ukoliko sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosioca izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove.
- b) izvještavanje koje omogućava privilegovan položaj predstavnicima državnih organa ili funkcionera u odnosu na ostale učesnike u izbornom procesu.
- c) objavljivanje rezultata istraživanja javnog mnjenja, uličnih ili telefonskih anketa na način da se vrši promocija jednog podnosioca izborne liste ili kandidata sa izborne liste.

Član 9.

Zabranjeno je tokom predizborne kampanje emitovati kulturno-umjetničke, dokumentarno-obrazovne, sportske i programe zabavnog sadržaja u kojima se pojavljuju predstavnici podnosioca izbornih lista ili kandidati sa izbornih lista.

Član 10.

Političko oglašavanje se ne smije emitovati 15 minuta prije/nakon ili u toku emitovanja dječije emisije, odnosno emisije namijenjene maloljetnicima.

Zabranjeno je korištenje maloljetnika u političkom oglašavanju, posebno:

- a) njihovo uključivanje ili prikazivanje na način da se objektiviziraju isključivo u cilju unapređenja dopadljivosti izborne liste ili kandidata, bez ikakvih relevantnih veza sa temom,
- b) predstavljanje aktivnosti, stavova ili ideja izborne liste ili kandidata kao da proizilaze iz potreba maloljetnika ili da se radi u njihovom (najboljem) interesu,

- c) prikazivanje maloljetnika čiji se roditelji ili članovi uže porodice kandiduju za funkcije koje su predmet izbora (objavljivanje porodičnih portreta i drugih privatnih i ličnih podataka), bez obzira na pribavljenu saglasnost maloljetnika ili njegovog zakonskog staratelja,
- d) prikazivanje maloljetnih glumaca ili modela, bez obzira na pribavljenu saglasnost maloljetnika ili njegovog zakonskog staratelja.

Član 11.

Političko oglašavanje se ne uračunava u dozvoljeno vrijeme trajanja oglašavanja u smislu čl. 76 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i člana 9 Zakona o nacionalnom javnom emiteru - Javnom medijskom servisu Crne Gore.

Član 12.

Za istinitost i tačnost političkog oglašavanja odgovoran je naručilac, a za njegovu usklađenost sa odredbama Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakona o medijima, Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama, Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima i ovog Pravilnika odgovoran je emiter.

Član 13.

U toku izborne tišine nije dozvoljeno:

- političko oglašavanje iz člana 3 ovog Pravilnika,
- objavljivanja procjena rezultata glasanja,
- objavljivanja rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa sprovedenih među biračima,
- emitovanje slogana, rednih brojeva sa izborne liste ili drugih simbola koji se odnose na samo jednog ili određeni broj podnosilaca izbornih lista.

Član 14.

Podatke o toku i rezultatima izbora emiteri mogu označiti kao zvanične samo ako su saopšteni od strane nadležnog državnog organa za sprovođenje izbornog postupka, dok podaci saopšteni od strane drugih lica moraju biti označeni kao nezvanični.

Član 15.

Ovlašćeni predstavnik podnosioca izborne liste ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka može podnijeti prigovor na emitovani programski sadržaj emitera zbog kršenja obaveza propisanih članom 23 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i to:

- poštovanja privatnosti i dostojanstva građana,
- zaštite integriteta maloljetnih lica,
- čuvanja snimaka emitovanih sadržaja,
- unapređenja kulture javnog dijaloga i poštovanja jezičkih standarda,
- upotrebe jezika u radijskim i televizijskim programima.

Prigovor iz stava 1 ovog člana:

- podnosi se nadležnom organu emitera, na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 2 - Prigovor),
- dostavlja se Savjetu Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: Savjet Agencije) na uvid putem: elektronske pošte na saem@aemcg.org ili predajom na arhivi Agencije od 07 do 15 časova, na adresu Bul. Svetog Petra Cetinjskog br. 9, 81000 Podgorica.

Nadležni organ emitera je dužan da donese odluku, u pisanoj formi, u roku od 48 časova od prijema prigovora.

Član 16.

Emiter je dužan da najkasnije u roku od 10 dana od raspisivanja izbora, Agenciji dostavi:

- naziv organa ili ovlašćenog lica koje će biti nadležno za razmatranje prigovora iz člana 15 ovog Pravilnika i to:
 - naziv pravnog lica,
 - ime ovlašćenog lica,
 - adresa, telefon i adresa elektronske pošte ovlašćenog lica.
- radno vrijeme za neposrednu predaju prigovora.

Agencija će na svom veb-sajtu objaviti pregled dostavljenih kontakt podataka o nadležnim organima emitera za podnošenje prigovora.

Član 17.

Žalba protiv odluke nadležnog organa emitera po prigovoru se podnosi Savjetu Agencije za elektronske medije, u roku od 48 časova od njenog prijema, na posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Obrazac 3 - Žalba).

Sastavni dio žalbe iz stava 1 ovog člana je:

- prigovor iz člana 15 ovog Pravilnika i
- odluka nadležnog organa emitera po prigovoru.

Žalba se može podnijeti putem: elektronske pošte na saem@aemcg.org ili predajom na arhivi Agencije od 7 do 15 časova ili poštom na adresu Bul. Svetog Petra Cetinjskog br. 9, 81000 Podgorica.

Član 18.

Savjet Agencije za elektronske medije će:

- u roku od 48 časova od prijema žalbe donijeti odluku, u pisanoj formi,
- obrazloženu odluku po žalbi dostaviti podnosiocu žalbe i emiteru i objaviti je na veb-sajtu Agencije www.aemcg.org.

Protiv odluke Savjeta Agencije iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Član 19.

Ukoliko nije drukčije propisano ovim Pravilnikom, u toku izborne kampanje, postupak po prigovoru fizičkog ili pravnog lica na rad emitera zbog kršenja Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakona o medijima, Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ili Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, sprovodiće se u rokovima i pod uslovima propisanim članom 186 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Član 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i objaviće se na veb-sajtu Agencije.

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
dr Branko Bošković, s.r.**

PRIGOVOR NA EMITOVANI PROGRAMSKI SADRŽAJ U TOKU ____ IZBORA – MJESEC / GODINA²

PODACI O PODNOSIOCU PRIGOVORA		
Naziv pravnog lica		
Ime ovlašćenog lica		
PODACI O OVLAŠĆENOM LICU		
Adresa		
Telefon		
E-mail		
PROGRAMSKI SADRŽAJ NA KOJI SE PODNOSI PRIGOVOR		
Vrsta programa	Radijski ☐	Televizijski ☐
Naziv sadržaja		
Datum i vrijeme emitovanja		
PREKRŠENA OBAVEZA		
Poštovanja privatnosti i dostojanstva građana		☐
Zaštita integriteta maloljetnih lica		☐
Čuvanje snimaka emitovanih sadržaja		☐
Unapređenja kulture javnog dijaloga		☐
Upotreba jezika		☐
OBRAZLOŽENJE		
DATUM I VRIJEME PODNOŠENJA PRIGOVORA		
Datum:	Vrijeme:	
DATUM I VRIJEME DONOŠENJA ODLUKE PO PRIGOVORU		
Datum:	Vrijeme:	
NAČIN PODNOŠENJA PRIGOVORA		
Predajom na arhivu ☐	Adresa:	
Elektronskom poštom ☐	E-mail:	
POTPIS PODNOSIOCA PRIGOVORA		

² Prigovor može podnijeti ovlašćeni predstavnik podnosioca izborne liste ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka. Prigovor se podnosi nadležnom organu emitera.

**ŽALBA PROTIV ODLUKE EMITERA PO
PRIGOVORU NA EMITOVANI PROGRAMSKI SADRŽAJ
U TOKU TOKU _____ IZBORA – MJESEC / GODINA**

PODACI O PODNOSIOCU ŽALBE		
Naziv pravnog lica		
Ime ovlašćenog lica		
PODACI O OVLAŠĆENOM LICU		
Adresa		
Telefon		
E-mail		
PROGRAMSKI SADRŽAJ NA KOJI JE PODNESEN PRIGOVOR		
Vrsta programa	Radijski ☐	Televizijski ☐
Naziv sadržaja		
Datum i vrijeme emitovanja		
PREKRŠENA OBAVEZA		
Poštovanja privatnosti i dostojanstva građana	☐	
Zaštita integriteta maloljetnih lica	☐	
Čuvanje snimaka emitovanih sadržaja	☐	
Unapređenja kulture javnog dijaloga	☐	
Upotreba jezika	☐	
OBRAZLOŽENJE		
DATUM I VRIJEME PRIJEMA ODLUKE PO PRIGOVORU		
Datum:	Vrijeme:	
DATUM I VRIJEME PODNOŠENJA ŽALBE		
Datum:	Vrijeme:	
NAČIN PODNOŠENJA ŽALBE		
Predajom na arhivu Agencije ☐	Adresa: Bul. Svetog Petra Cetinjskog br. 9, Podgorica	
Elektronskom poštom ☐	E-mail: saem@aemcg.org	
POTPIS PODNOSIOCA ŽALBE		